

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 22.11.2017 г.
COM(2017) 677 final

2017/0305 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

относно насоки за политиките за заетост на държавите членки

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

В Договора за функционирането на Европейския съюз от държавите членки се изисква да разглеждат икономическата си политика и насърчаването на заетостта като въпроси от общо значение и да координират действията си в рамките на Съвета. В Договора се предвижда, че Съветът приеме насоки за заетостта (член 148), като се пояснява, че те трябва да бъдат съвместими с общите насоки на икономическите политики (член 121).

Общите насоки на икономическите политики не са ограничени във времето, но насоките за заетостта трябва да се изготвят ежегодно. За първи път насоките бяха приети заедно (т.нар. „интегриран пакет“) през 2010 г. в подкрепа на стратегията „Европа 2020“. Интегрираните насоки останаха непроменени до 2014 г. През 2015 г. бяха приети преработени интегрирани насоки. Освен че определят обхвата и рамката на координирането на политиката на държавите членки, насоките служат и за основа на специфичните за всяка държава препоръки в съответните области.

Настоящите интегрирани насоки са в основата на стратегията „Европа 2020“ в контекста на новия подход към изготвяне на икономическата политика, изграден върху инвестициите, структурните реформи и фискалната отговорност. В тази рамка с тях се цели подкрепа за постигането на интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж, както и на целите на Европейския семестър за координиране на икономическата политика.

Насоките за политиките за заетостта на държавите членки се представят под формата на решение на Съвета относно насоките за политиките за заетостта на държавите членки — част II от Интегрираните насоки. Преразгледаните насоки за политиките за заетост на държавите членки бяха изменени, за да бъдат приведени в съответствие с принципите на Европейския стълб на социалните права, като целта е Европа да стане по-конкурентоспособна и да се превърне в по-добро място за инвестиции, създаване на работни места и засилване на социалното сближаване.

Преразгледаните интегрирани насоки за заетостта са следните:

Насока 5: Насърчаване на търсенето на работна ръка

Насока 6: Подобряване на предлагането на работна ръка: достъп до заетост, умения и компетентности

Насока 7: Подобряване на функционирането на пазарите на труда и ефективността на социалния диалог

Насока 8: Насърчаване на равните възможности за всички, социалното приобщаване и борбата с бедността

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

относно насоки за политиките за заетост на държавите членки

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 148, параграф 2 от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като взе предвид становището на Европейския парламент,

като взе предвид становището на Европейския икономически и социален комитет,

като взе предвид становището на Комитета на регионите,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като има предвид, че:

- (1) Държавите членки и Съюзът трябва да работят за изготвянето на координирана стратегия за заетостта и по-специално — за развитието на квалифицирана, обучена и адаптивна работна сила, както и на пазари на труда, които реагират бързо на икономическите промени, с цел да бъдат постигнати целите за пълна заетост и социален прогрес, посочени в член 3 от Договора за Европейския съюз. Като отчитат националните си практики по отношение на отговорностите на социалните партньори, държавите членки трябва да разглеждат насърчаването на заетостта като въпрос от общ интерес и да координират действията си в тази насока в рамките на Съвета.
- (2) Съюзът трябва да се бори със социалното изключване и дискриминацията и да стимулира социалната справедливост и закрила, както и равенството между жените и мъжете. При определянето и осъществяването на своите политики и дейности Съюзът трябва да отчита изискванията, свързани със стремежа към висока степен на заетост, осигуряването на адекватна социална закрила, борбата с бедността и социалното изключване, както и постигането на висококачествено образование и обучение.
- (3) В съответствие с Договора за функциониране на Европейския съюз (ДФЕС) Съюзът разработи и въведе инструменти за координация в областта на фискалната, макроикономическата и структурната политика. Като част от тези инструменти, настоящите насоки за политиките за заетост на държавите членки, заедно с общите насоки за икономическите политики на държавите членки и на Съюза, съдържащи се в Препоръка (ЕС) 2015/1184 на Съвета, съставляват Интегрираните насоки за изпълнение на стратегията „Европа 2020“. Тяхното предназначение е да насочват изпълнението на политиките в държавите членки

и в Съюза, отразявайки взаимозависимостта между държавите членки. Така полученият набор от координирани европейски и национални политики и реформи следва да представлява подходяща цялостна комбинация от икономически и социални политики, която следва да доведе до положителни вторични ефекти.

- (4) Насоките за политиките за заетостта са в съответствие с Пакта за стабилност и растеж, действащото законодателство на Европейския съюз и различни инициативи на ЕС, включително препоръката на Съвета за създаване на гаранция за младежта¹, препоръката на Съвета относно интеграцията на дълготрайно безработните лица на пазара на труда², препоръката на Съвета относно повишаване на уменията³ и предложението за препоръка на Съвета за Европейска рамка за качествено и ефективно чиракуване⁴.
- (5) Европейският семестър обединява различните инструменти в обща рамка за интегрирано многостранно наблюдение на икономическите, бюджетните и социалните политики и политиките в областта на заетостта и има за цел да постигне целите на стратегията „Европа 2020“, по-специално във връзка със заетостта, образованието и намаляването на бедността, както е предвидено в Решение 2010/707/ЕС на Съвета⁵. От 2015 г. насам европейският семестър бе непрекъснато укрепван и рационализиран, по-специално с цел да се съсредоточи в по-голяма степен върху заетостта и социалните въпроси и да се улесни диалогът с държавите членки, социалните партньори и представителите на гражданското общество.
- (6) Възстановяването на Европейския съюз от икономическата криза подкрепя положителните тенденции на пазара на труда, но все още продължават да съществуват важни предизвикателства и различия в икономическите и социалните постижения между държавите членки и в рамките на отделните държави. Кризата подчерта тясната взаимозависимост на икономиките и трудовите пазари на държавите членки. Основното предизвикателство днес е постигането в Съюза на интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж и създаването на работни места. Това изисква съгласувани, амбициозни и ефективни политически действия както на равнището на Съюза, така и на национално равнище, в съответствие с ДФЕС и разпоредбите на Съюза за икономическото управление. Тези политически действия следва да съчетават мерки в областта на търсенето и на предлагането и да включват насърчаване на инвестициите, подновен ангажимент за подходящо планирани структурни реформи, които подобряват производителността, растежа, социалното сближаване и икономическата устойчивост спрямо сътресения и отговорното поведение във фискалната област, като същевременно се отчита тяхното социално въздействие и отражението им върху заетостта.
- (7) Реформите на пазара на труда, включително националните механизми за определяне на заплатите, следва да са в съответствие с националните практики на социален диалог и да предоставят необходимата възможност за всеобхватно разглеждане на социално-икономическите въпроси, включително подобряването

¹ ОВ С 120, 26.4.2013 г., стр. 1—6

² ОВ С 67, 20.2.2016 г., стр. 1—5

³ ОВ С 484, 24.12.2016 г., стр. 1—6

⁴ COM/2017/0563 final — 2017/0244 (NLE)

⁵ ОВ L 308, 24.11.2010 г., стр. 46—5

на конкурентоспособността, създаването на работни места, политиките за учене през целия живот и за обучение, както и реалните доходи.

- (8) Държавите членки и Съюзът следва също така да разгледат социалните последиците от икономическата и финансова криза и да се стремят към изграждането на приобщаващо общество, в което хората имат възможността да предвиждат и управляват промените, както и да участват активно в социално-икономическия живот, както е подчертано и в препоръката на Комисията относно активното приобщаване на лицата, изключени от пазара на труда⁶. Необходими са действия за преодоляване на неравенството, за гарантиране на достъп и възможности за всички и за намаляване на бедността и социалното изключване (включително по отношение на децата), по-специално като се гарантират ефективно функциониращи трудови пазари и системи за социална закрила и се премахнат пречките за участие в образование/обучение и в пазара на труда. С навлизането на нови икономически и бизнес модели в ЕС трудовите правоотношения също се променят. Държавите членки следва да гарантират, че новите трудови правоотношения поддържат и укрепват европейския социален модел.
- (9) След широко обществено допитване Европейският парламент, Съветът и Комисията подписаха на 17 ноември 2017 г. междуинституционална прокламация относно европейския стълб на социалните права⁷. В рамките на стълба се определят 20 основни принципа и права с цел да се допринесе за правилно и справедливо функциониране на пазарите на труда и социалните системи. Те са групирани в три категории: равни възможности и достъп до пазара на труда, справедливи условия на труд и социална закрила и приобщаване. Стълбът е замислен като референтна рамка за наблюдение на резултатите в сферата на заетостта и социалната сфера, постигнати от държавите членки, за придвижване напред на реформите на национално равнище и за да послужи като ориентир за подновен процес на сближаване в Европа. Като се има предвид значението на тези принципи за координирането на структурните политики, насоките за заетостта са съгласувани с принципите на европейския стълб на социалните права.
- (10) Европейският стълб на социалните права се придружава от набор от показатели, с чиято помощ ще се следи изпълнението и напредъкът по постигане на заложените в стълба цели — с него ще се проследяват тенденциите и представянето на държавите от ЕС и ще се оценява напредъкът в прехода към социално-икономическо сближаване във възходяща посока. Така извършеният анализ ще се използва в рамките на европейския семестър за координация на икономическите политики.
- (11) Интегрираните насоки следва да служат за основа на препоръките, които Съветът може да отправи към отделните държави членки. Държавите членки следва пълноценно да използват Европейския социален фонд и другите фондове на Съюза за стимулиране на заетостта, социалното приобщаване, ученето през целия живот, образованието, както и за подобряване на публичната администрация. Макар Интегрираните насоки да са предназначени за държавите членки и Съюза, те следва да се изпълняват в партньорство с всички

⁶ COM/2008/0639 final

⁷ xxx

национални, регионални и местни власти с активното участие на парламентите, както и на социалните партньори и представителите на гражданското общество.

- (12) Комитетът по заетостта и Комитетът за социална закрила следва да следят за съответствието на изпълняваните политики с насоките за политиките за заетостта, като действат в рамките на мандата си съгласно Договорите. Тези комитети и други подготвителни органи на Съвета, свързани с координацията на икономическите и социалните политики, следва да работят в тясно сътрудничество.

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Приемат се насоките за политиките за заетостта на държавите членки, съдържащи се в приложението. Тези насоки са част от Интегрираните насоки „Европа 2020“.

Член 2

Насоките, съдържащи се в приложението, се вземат предвид от държавите членки в техните политики за заетостта и програми за реформи, за които те представят доклад в съответствие с член 148, параграф 3 отДФЕС.

Член 3

Адресати на настоящото решение са държавите членки.

Съставено в Брюксел на [...] година.

*За Съвета
Председател*